

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2619

Vragen van het lid **Van der Vlies** (SGP) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mevrouw Dijkma, over *de kleuterschool*. (Ingezonden 22 april 2009)

- 1 Kent u de berichten «Kleuters op school teveel opgejaagd» en «Kleuters moeten spelen»?¹
- 2 Herkent u de ontwikkeling dat kleuters op school steeds vroeger beginnen met lezen, schrijven en rekenen? Zo ja, vindt u deze ontwikkeling gewenst?
- 3 Wat is uw reactie op de beweringen van deskundigen dat het weinig zin heeft om kleuters zo vroeg te oefenen in lezen, schrijven en rekenen en dat kleuters meer zouden moeten spelen?
- 4 Op welke wijze ziet de Inspectie toe op de overgang van kleuters van groep 2 naar groep 3? Is het waar dat de Onderwijsinspectie in de richtlijn voor de overgang naar groep 3 de datum waarop het kind 6 jaar wordt en in aanmerking komt voor overgang, verplaatst heeft naar 1 januari? Zo ja, wat is de reden voor deze wijziging en welke rol spelen

ontwikkelingspsychologische argumenten hierin?

- 5 Hoe bevordert u dat in onderwijs en toezicht zo goed mogelijk rekening gehouden wordt met ontwikkelingspsychologische leeftijden van kinderen?

Toelichting

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen ter zake van het lid Jan Jacob van Dijk (CDA), ingezonden 21 april 2009 (vraagnummer 2009Z07621)

¹ Algemeen Dagblad, 15 en 16 april 2009.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Dijkma** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 12 mei 2009)

- 1 Ja.
- 2 Een dergelijke ontwikkeling constateer ik niet. De Inspectie van het Onderwijs heeft vastgesteld dat in Nederland de kinderen aan het einde van groep 2 gemiddeld 10 letters kennen¹. Die letters worden aangeleerd door middel van diverse spelactiviteiten. Hierbij is dus geen sprake van «echt» lezen, schrijven en rekenen: dat gebeurt pas in groep 3. Wel is er sprake van het stimuleren

van mondelinge taalvaardigheid en woordenschat. Hierbij wordt er gerichte aandacht gegeven aan klanken en letters. Bij «rekenen» gaat het bijvoorbeeld om begrip over tijd en ruimte en over ordeningsvaardigheden.

- 3 Kleuters leren juist veel door middel van het spelen. Zo kunnen zij bijvoorbeeld ook hun letterkennis vergroten. Letterkennis blijkt namelijk een belangrijke voorspeller te zijn voor het latere leessucces. Als aan deze vaardigheden in de kleutergroepen veel aandacht wordt besteed, kan dat gunstig zijn voor de leesstart van kinderen. Het is wel van belang dat dit soort vaardigheden tot ontwikkeling komen in speelse en betekenisvolle activiteiten. Dat levert bij kleuters het meeste effect op. Het gaat dan bijvoorbeeld om taalspelletjes bij liedjes, rijmpjes, verhalen voorlezen en allerlei woord- en klankspelletjes.

- 4 De opdracht aan de school is om een kind in een volgende groep te plaatsen als het kind daaraan toe is. Het oordeel van de leerkracht moet daarbij natuurlijk zwaar wegen. De Inspectie ziet erop toe dat scholen hierbij een goed beleid voeren. Er bestond een regel dat 1 oktober als peildatum moest worden gehanteerd voor het toelaten van een

kind tot klas 1. Die regel is in 1985 afgeschaft. Sommige scholen hanteren nog wel het jarig zijn voor of na 1 oktober als richtlijn om te bepalen of een kind wel of niet naar groep 3 gaat. Van een richtlijn van 1 januari is mij niets bekend.

5

In het Toezichtskader Primair Onderwijs van de Inspectie van het Onderwijs is opgenomen dat de Inspectie toeziet of de leerkracht het onderwijs voldoende afstemt op de onderwijsbehoeften van leerlingen. Daarbij wordt ten eerste bezien of de leraren de vorderingen van hun leerlingen systematisch volgen. Ten tweede wordt bezien of de leraren de instructie en verwerking afstemmen op de verschillen in ontwikkelingen tussen de leerlingen.

---

¹ Iedereen kan lezen, Inspectie van het Onderwijs (2006).